

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 236. — ŠTEV. 236.

NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 9, 1934. — TOREK, 9. OKTOBRA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

BREZOBZIRNO PREGANJANJE ŠPANSKIH VSTAŠEV

**PROTI VSTAŠEM SO BILE POSLANE
BOJNE LADJE IN ZRAKOPLOVI;
"SOVJET. REPUBLIKA" NA JUGU**

V provinci Asturiji se vstaši še vedno vzdržujejo. Konservativni elementi so se začeli zbirati za vladno. — Vlada najbrž ne bo več naletela na organiziran vstaški odpor. — Obleganje Gijona in Oviedo. — Število mrtvih in ranjenih znaša več tisoč.

MADRID, Španija, 8. oktobra. — Vlada je sklenila s skrajno brezobzirnostjo in z vsemi sredstvi, ki so ji na razpolago, zatreti vstaško gibanje, ki so ga vprizorile levičarske stranke.

Iz vseh španskih mest, kjer je izbruhnila vstaja, prihajajo poročila o zmagi vladnega vojaštva. Nasprotniki so sicer izvanredno srčni in odporni, toda dolgo se ne bodo mogli vzdržati.

Višek današnjih bojov je predstavljalo obleganje severnih španskih mest Gijona in Oviedo. Vlada je poslala proti vstašem bojne ladje in bombna letala. Po parurnem obleganju so se morali udati.

Natančno število žrtev španske revolucije še ni znano, toda nekateri cenijo, da znašajo par tisoč mrtvih in ranjenih.

Vse kaže, da se bo Španija v najkrajšem času zopet vrnila k vojaški diktaturi. Neki odlični španski diplomat je rekel danes zastopniku "Associated Press": — Sedanja splošna negotovost se bo končala z vojaško diktaturo. Če vlada ne bo naglo zatrla vstašev, je vojaška diktatura neizogibna.

Konservativni elementi se zopet zbirajo za vladno. Njihov vodja de Cubas je izjavil: — V sedanjem trenutku moramo misliti edinole na Španijo, ne pa na politiko.

Vladi je ponudilo svojo službo dvanajst tisoč častnikov, ki so bili takoj po proglasitvi republike vpokojeni. Vlada je sprejela njihovo ponudbo, in častniki bodo pridržani četam.

Vlada zatruje, da je bil odpor vstašev v Asturiji zlomljen, dočim druge vesti javljajo drugače. Neke brzogovornice naznanja, da so vstaši vrgli v vojaški truk bombo in usmrtili dvainpetdeset vojakov. Istotam je bila tudi proglašena "sovjetska republika".

Mesti Oviedo in Gijon se sicer nahajata v vladnih rokah, toda vstaši še zdavnaj niso ugnani. Iz oken in s streh streljajo na vojake ter jih spravljajo v veliko nevarnost.

V Barceloni je bilo aretiranih nad dva tisoč oseb. Vsi aretiranci bodo prišli pred vojno sodišče, kjer bodo obtoženi veleizdaje.

V Madridu se nadaljuje državljanska vojna. — Vlada bo poslala proti vstašem, ki se skrivajo na strehah, autogyro-aeroplane. Oknice pri oknih ne smejo biti zaprte, da bi se kdo ne skrival za njimi.

Socijalistični voditelj in bivši minister Prieto je začel v Sevil organizirati socijaliste.

Iz Logrono poročajo, da so revolucionarji zavzeli mesto Cervero ter zasedli tamkajšnji arzenal.

Kakor včeraj, so tudi danes skoro ob isti uri vprizorili vstaši napad na poslopje vojnega, prometnega in notranjega ministrstva. Napad je bil z velikimi žrtvami odbit.

V stanovanju slikarja Quintanilla je policija aretirala sedem oseb, ki jih je vlada označila za voditelje anarhističnega odbora.

Mesto San Sebastian, kjer so se zadnje dni vršili vroči boji, je danes nekoliko bolj mirno, redne razmere pa še nikakor niso zavladale. Razburjena ljudska množica je usmrtila dva železničarja, ker se nista hotela pridružiti generalnemu štrajku.

V Irunu je bilo aretiranih šest žensk, ker so delale pikre opazke o vojakihi.

Aleksander odpotoval v Pariz

FINANCE TEKSTILNE INDUSTRIJE

Komisija bo dognala finančno zmogljivost tekstilne industrije. — Druge komisije skušajo poravnati spor.

Washington, D. C., 8. oktobra. — V zvezi s predsednikovimi mirovnimi pogajanjimi v tekstilni industriji je zvezna trgovska komisija pričela proučevati finančni položaj tkalnic za bombaž, svilo in volno. Od odgovora na te probleme je odvisno, kako daleč je tekstilna industrija v stanju izboljšati delavske in plačilne razmere.

Tekstilni problem je tako nujen, da je Franklin D. Roosevelt ukazal komisiji, da se v prvi vrsti peča s tem in naj mu da pred vsemi drugimi problemi prednost. Druga vprašanja morajo torej čakati. Medtem pa se roko v roki vrše preiskave drugih uradnih organizacij, ki so tehnično zvezane s problemom tekstilne industrije.

Delovski departament je prevzel nalogo, da preišče plače in delovni čas v industriji, ki je najvažnejša v državi. Neka druga, posebno v ta namen postavljena komisija, se bo pečala s temeljnimi spornimi problemi, namreč s tako imenovanim mehanično gonilnim sistemom.

Francis J. Gorman, prvi podpredsednik United Textile Workers, je zopet povdarjal, da sprejem premirja, katerega je ponudil predsednik Roosevelt, ne pomeni, da je unija tekstilnih delavcev opustila svoj bojeviti duh. "Zaradi tega ne bomo nič manj agresivni", je rekel stavkarski voditelj.

Tekstilni delavci si pridržujejo vse pravice, ki jim jih daje delavska določba NRA. Zato bodo tudi v bodoče vedno zahtevali koalicijsko pravico.

STRADANJE ŽIVINE V TEXASU

Chicago, Ill., 7. oktobra. — Vsled pomanjkanja krme je nevarnost, da bo v Texasu poginilo od dva do tri milijone glav živine, ako ne pride pomoč. Vsled tega priporočila poljedelski tajnik Wallace, da vlada pokupi to živino.

PRED SPLOŠNO STAVKO NA KUBI

Havana, Kuba, 8. oktobra. Vlada z napetostjo čaka na razvoj splošne stavke, ki se prične opolnoči. Unijski voditelji zatrjujejo, da je vse pripravljeno, medtem ko vlada zatrjuje, da sedaj še ni prišlo do nikakih izgredev ne v Havani, ne v notranjosti otoka.

VINO BODO DELALI IZ POMARANČ

Kemiki bodo izdelovali vino iz pomaranč. — Galona tega vina bo veljala 32 centov.

Washington, D. C., 8. oktobra. — Kemisti zvezne vlade so iznašli, da je mogoče iz pomaranč, mandarin, grapefruit in citron napraviti izborno vino.

Kakor poročajo kemiki, bo ta nova iznajdba pripomogla porabiti te sadeže, kolikor jih je bilo preveč pridelanih.

V laboratoriju poljedelškega departamenta v Winter Haven, Fla., niso izdelali samo lahkih vin, temveč tudi zelo močna vina in celo likerje. Pri tem pa ne gre za ponarejanje že znanih vinskih vrst, temveč za popolnoma samostojen pridelek, četudi je mogoče opaziti neko sličnost s sauterne port, sherry in drugimi vrstami vin.

Kar je bilo do sedaj pridelanih preveč teh sadežev, so jih večinoma porabili za marmelade, toda ne za krepilne alkoholne pijače. Po mnenju odličnih kemikov je bil sedaj rešen problem v preobilici pridelanega sadja. Zaloge, katerih drugje ni mogoče porabiti, je mogoče pustiti vreti in ležati, pri čemer se kakovost še izboljša.

To sadje bodo najprej zmleli s stroji. Sok nato precedijo ter ga s pridatkom vinskega kvasu spravijo do vrenja. Količino sladkorja prevretega soka še poveajo na 25 odstotkov z dodatkom koruznega sladkorja.

Poskusna postaja je napravila že več vrst pijač, ki sedaj služijo za vzorec. Prvi izdelek je bilo lahko vino, trpkoga okusa kot sauterne. To vino je bilo napravljeno iz grapefruit in sladkorja.

Močno sherry vino pa so dobili iz prevretega grapefruit soka, kateremu so pridajali še destiliran grapefruit sok in so pustili, da se je mešanica vlečala.

Žganje so iz grapefruita napravili s tem, da so prevreli sok z dodatkom sladkorja destilirali in ga spravili v hrastove sode.

PREDSEDNIK SE JE VRNIL

Washington, D. C., 8. oktobra. — Predsednik Roosevelt se je po week-end vožnji po reki Potomac na bojni ladji "Sequoia" v nedeljo ponoči vrnil v Belo hišo.

GOEMBOES BO ŠEL V VARŠAVO

Varšava, Poljska, 8. oktobra. — Poljska prestolnica se pripravlja na slovesen sprejem ogrskega ministrskega predsednika Juliusa Goemboesa, ki bo prišel v Varšavo prihodnji teden.

AVSTRIJSKE JEČE POLNE SOCIJALISTOV

Od socijalistične revolucije je zaprtih še mnogo socijalistov. — Pred sodišče niso bili poklicani.

Dunaj, Avstrija, 8. oktobra. S tem, da so bili izpuščeni iz zaporov bivši urednik socijalističnega lista "Das kleine Blatt", Julius Braunthal, finančni izvedenec socijalistične dunajske vlade dr. Robert Samneberg in Gabriel Praft, ki so bili aretirani 12. februarja, se predno je prišlo do boja med vlado in socijalisti, prihaja v spomin več drugih slučajev socijalistov, ki so zaprti v koncentracijskih taborih, ne da bi bili kdaj poklicani pred sodišče.

Da so bili izpuščeni ti trije vplivni socijalisti, je najbrže posledica knjige "Črna knjiga avstrijskega diktatorstva", katero je spisal Emil Vandervelde, ki jo je ob času bivanja avstrijskega kancelerja dr. Schuschnigg v Ženevi predložil skupnemu zboru Lige narodov.

Posebno veliko zanimanje v vseh deželah zbujajo usoda bivšega priljubljenega dunajskega socijalističnega župana dr. K. Seitz, ki je star 65 let in je bil zadnja leta bolehen in se je njegovo stanje v zaporu še poslabšalo. Pred nekaj dnevi so ga prepeljali v sanatorij, kjer se nahaja še sedaj pod policijskim nadzorom. Stroške v sanatoriju pa mora trpeti sam, oziroma njegova žena, ki je vpokojena učiteljica. Dasiravno je bil 15 let dunajski župan in predsednik socijalistične stranke, je bil vedno ponosen na to, da je ves čas ostal revnen. Samo s pomočjo prijateljev more žena plačevati stroške sanatorija.

Seitz je popolnoma zlomljen, se ne more več ukvarjati s politiko ter vedno ponavlja: "Samo ko bi me pustili domov! Mojim knjigam in bi me pustili umreti".

Socijalistični ujetniki v taborišču v Woelersdorfu se pritožujejo, da je hrana zelo slaba in nezadostna.

Nek ujetnik je pred enim tednom pisal: "Hrana je z vsakim dnem slabša in je je vedno manj. Tukaj je 350 socijalistov in okoli 5000 nazijev".

POMLAD NA OGRSKEM

Budimpešta, Ogrska, 7. okt. Narava ima letos svoje muhe. V mnogih krajih je ozelenelo drevje in cveto cvetlice. V Nagykoeroes cveto po poljih vijolice. Imajo ravno tako živo barvo kot sponpladi, samo da so nekoliko manjše. Ravno tam tudi cveto črešnje, ravno tako tudi akacije in španski bezeg obhaja svojo drugo pomlad.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

V RIMU PAZNO ZASLEDUJEJO PRIZADEVANJA JUGOSL. KRALJA

RIM, Italija, 8. oktobra. — Jugoslovanski kralj Aleksander se je podal v Pariz, kjer bo ostal tri dni ter se bo posvetoval s francoskim zunanjim ministrom Barthouom. Temu sestanku pripisuje italijanska vlada veliko važnost, kajti od njega je odvisno, če bo Jugoslavija tudi v bodoče zaveznica ali se bo pa nagnila na nemško stran.

AVSTRALSKA ZVEZA SE JE ZAČELA KRHATI

Zapadna Avstralija se hoče ločiti od avstralske zveze držav. — Počložaj skoro isti kot v Ameriki.

Perth, Avstralija, 8. oktobra. — Kakor so Združene države sredi preteklega stoletja imele težave s posameznimi nezadovoljivimi državami, in je vsled tega prišlo do državljanske vojne, tako stoji sedaj avstralska zveza pred velikim sporom držav, čegar izvor je iskati v gospodarskem problemu.

Načrti za odločitev Zapadne Avstralije do dosegele že velik napredek. Pred nekaj dnevi je že odpotovala v London posebna komisija, ki bo angleški vladi predložila načrt za odločitev in samostojnost države. Prihodnjo besedo bo imela angleška poslanska zbornica.

Kakor so v Severni Ameriki gospodarski vzroki dali povod za željo južnih držav, da se odločijo od ostale unije, tako stoji v ospredju tudi v Avstraliji gospodarske težkoče in razlike. Zapadna Avstralija ima 44.000 prebivalcev, ki se preživljajo večinoma s pridelovanjem pšenice in bombaža ter so navezani na prodajo v inozemstvo. V ostalem delu Avstralije pa gospodarijo večinoma industrijski, ki imajo seveda povsem druge interese kot pa farmerji. Prebivalci Zapadne Avstralije izjavljajo, da je angleška politika visoke cene umetno povišala ceno njihovim pridelkom, medtem ko morajo sami oddajati pšenico in bombaž po zelo nizki ceni.

JAPONSKA VSTRAJA PRI ENAKOSTI

London, Anglija, 7. oktobra. Japonski delegat Yasutare Ivašita je rekel, da Japonska navzlic temu, da bodo Združene države na Filipinih zmanjšale svojo mornariško postojanko, nepreklicno zahtevale enako mornarišo z Združenimi državami in Anglijo.

Na vprašanje, ako bi bila Japonska zadovoljna z nekoliko manjšo mornarico, ako se Združene države odpovedo manjši mornariški postojanki na Filipinih, je Ivašita odgovoril z odločnim "ne".

Jugoslavija je zavzela v zadnjem času precej neobičajno stališče.

Navzlic francoskemu pritisku ni hotela slediti vzgledu Čehoslovaške in Bukarešte ter ni priznala Sovjetske unije.

Jugoslavija je podpirala v Ženevi stališče Poljske glede narodnostnih manjšin, dasi je bila Francija odločno proti temu.

Francija in Italija zahtevata, naj se sklene evropska pogodba, ki bo zaščitila Avstriji neodvisnost, Jugoslavija noče o tem ničesar vedeti.

Ko so začeli po umoru avstrijskega kancelerja Dollfusa bežati avstrijski nacisti v Jugoslavijo, jih je slednja prijazno in gostoljubno sprejela.

Iz tega je razvidno, da se Jugoslavija bolj in bolj nagiba na stran Nemčije.

Če pogajanja med francoskim ministrskim predsednikom in jugoslovanskim kraljem ne bodo uspešna, bo v bližnji bodočnosti sklenjena zveza med Jugoslavijo in Nemčijo.

SMRTNA KAZEN ZA POHOTNOST

Trije ruski učitelji so se pregrešili nad dijakinjo. Nenavadne razmere na poljedeljski šoli.

Taškent, Rusija, 8. oktobra. S tem da so bili na smrt obsojeni trije obtoženci — dva med njimi bivša voditelja komunistične stranke — osem obtožencev pa na daljšo zaporno kazen, je bila končana sodnijska obravnava, med katero so prišle na dan nenavadne razmere, ki so vladale na poljedeljski šoli v Kanvihsku.

Iz obravnave, ki je trajala 15 dni, je razvidno, da so profesorji, te šole smatrali svojo službo, kakor paše za časa turškega sultana Solimana Velikega. Dijakinje so morale kar najmanj oblečene pri zabavah te učiteljev poljedelske vede plesati in peti, medtem ko so gospodje "pedagogi" brez mere uživali opojne pijače.

Jedro obtožnice tvori slučaj neke dijakinje, Kavmove po imenu, ki je naredila šestmesečni kurz in na kateri so se pri neki prireditvi profesorji pregrešili. Zaradi pregreška nad neko drugo dijakinjo je vlada odredila nadaljno postopno kaznovanje.

Med na smrt obsojenimi nahaja tudi bivši predsednik komunističnega okrajnega izvrševalnega odbora Ahmed

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

1st class	1st class
2nd class	2nd class
3rd class	3rd class
4th class	4th class

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaia vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dozvoljeno podpisati in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagovall
posilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3578

MALENKOSTNI USPEHI

Zvezna vlada je priznala, da je zadnje leto potrošila
ri tisoč sedemsto milijonov dolarjev za splošno nabavo
tela, za elektrarne, bojne ladje in druge stvari, toda za-
eljenega uspeha ni bilo.

Ta ogromna vsota ni dvignila oziroma izboljšala go-
spodarskega položaja in ni zmanjšala armade nezaposle-
lih.

V najugodnejšem slučaju je ta denar nekoliko nama-
zal gospodarsko črpalko, s katero se pa ni posrečilo pri-
vatni inicijativi načrpati višjih dobičkov in večjih naro-
čil.

Zima je zopet pred vrati. Stara zaloga denarja je iz-
črpana in nove milijarde so potrebne, da se bo dežela ob-
držala že vsaj na stališču, ki si ga je z veliko težavo pri-
dobila.

Programi za dobavo dela izvajajo v vseh deželah, in
belavske bitke se bijejo vsepovsod z večjim ali manjšim
aspehom.

Nikjer pa ni bilo za opravo nezaposlenosti mobilizi-
ranega toliko denarja kakor baš v Združenih državah.

V vsako količjak obetajočo svrhu se vrže par duca-
tov milijonov, bistvenih uspehov je pa le malo.

Programi za nabavo dela so zvezani z ogromnimi stro-
ki. Toda v časih depresije so neobhodno potrebni in se
im ni mogoče izogniti.

Ker pa, ti načrti požirajo velikanske vsote denarja in
er je večkrat dvomljivo, če bo po njih dosežen zaželjiv
lj, je treba z milijardami skrajno previdno ravnati.

Bodoče generacije bodo morale ob gotovem času pla-
tati sedanje dolgove.

In ko se bodo poravnali ti težki računi, se bo ne-
hote pojavilo vprašanje: ali so potrošene vsote zares s pri-
dom služile kulturnim, tehničnim ali produktivnim svr-
ham?

Edini namen takšnih programov ne sme biti, kako
spraviti denar med ljudi.

Predno bo dobil notranji tajnik Ickes nadaljne mili-
jarde na razpolago, bo pač moral povedati amerškemu
narodu, kam je šlo dosedanjih tritisoč sedemsto milijonov
dolarjev.

Dopisi.

Conemaugh, Pa.

23. septembra ob osmi uri
zjutraj sem sprejel po telefo-
nu iz Lorain, Ohio žalostno
vest od družine Justinove o
nagli smrti mojega zvestega in
dolgoletnega prijatelja Fran-
ka Justina.

Dve uri pozneje sedem v av-
to ter z brzino odpeljem proti
Ohio. Okrog ene popoldan do-
spem v Girard, O., kjer sem
naročil pri cvetličarju šopek
svežih cvetlic, da jih popeljem
mojemu blagemu prijatelju
Francetu. Moral sem čakati
pa rur na cvetlice, in ta čas
sem porabil za obisk John
Škufcove družine, ki so naši
sorodniki. Postregli so mi z o-
kusnimi jedili kar najbolje, za
kar se jim prav lepo zahvalim
in obljubim, da bom pri dani
mi priliki drage volje povrnil.

Par ur pozneje pripelje mož
cvetlice, katere postavi v moj
avto, nakar odrinem dalje pro-
ti Lorain. Da bi se izognil dalj-
še poti in ogromnemu prometu
Clevelanda, sem si izbral ne-
koliko krajšo pot. Krenil sem
v Warren na levo, na pot št. 5,
s te poti na št. 18, preko
Akron in od tam po poti št. 57
direktno v Lorain.

Ta pot je sicer od 20 do 25
milj krajša nego skozi Clevel-
and, toda ker je bila za mene
nova in prva, in sem vozil po
noči, sem moral večkrat vsta-
viti in se prepričati, če sem na
pravi poti ali ne. Ker nisem
imel nikogar s seboj, je bila
vožnja jako dolgočasna, poseb-
no še, kadar sem se ozrl na
cvetlice, katere sem peljal mo-
jemu blagemu prijatelju, mi
je bilo težko pri sreju.

Nekako okrog desete ure po
noči dospem v Lorain. Kmalu
sem se vstavil na 1708 East 28.
Street, kjer zagledam poleg
vrat šopek cvetlic kot znane-
nje mrtvaške žalosti. Izstopim,
pograbim moje cvetlice in jih
ponesem v zgornje nadstropje,
kjer je ležal moj iskreni pri-
jatelj France Justin na mrtva-
škem odru. Položim jih poleg
nešteti drugih in nato se o-
zrem proti njemu. Pogled na
njega premaga moj tedaj rahli
čut in na mah me oblijejo sol-
ze. Da zatajim bolečine, kate-
re sem čutil v globini srea, sem
se hitro odstranil v drugo so-
bo, toda tedaj me šele opazijo
domači, kateri so izgubili mo-
ža in očeta in šele tedaj je bi-
lo najtežje naše svidenje. Mati,
sin, hčerke in prijatelji, vsi so
me hoteli videti in potožiti za-
lostno vest o smrti blagega o-
četa in moža. Radi moje pre-
velike žalosti jim nisem znal
niti odgovora dati, še manj pa
jih potolažiti, kajti tolažbe
sem bil potreben sam, bolj kot

vsi drugi, vsaj tako sem čutil
v mojem sreju.

Ko smo se nekoliko pomiri-
li, mi je pokojnikova soproga
opisovala Francetove zadnje
ure takole:

Včeraj zjutraj (nedeljo) je
vstal zgodaj, počutil se dobro,
bil vesel in živahen in mi pravi:
— Ela, kar zdi se mi, da
pride danes Pajk iz Penne., k
nam na obisk. Peljala se bova
kam daleč na good time, le pa-
zi pri oknu na avtomobile, sem
siguren, da pride. Zatem si pri-
pravi lepo obleko, meni pa na-
ročil, naj mu pripravim kope-
lj, kar sem takoj storila. Ko
mu sporočim, da je kopelj go-
tova, krene v kopalnico in za-
pre duri. Par minut pozneje ga
pokličem, če še kaj želi, toda
odgovora ni dal. Zakličem dru-
gič, tretjič, pa nič odgovora;
zdelo se mi je sumljivo ter od-
prem duri in na naše veliko
presenečenje najdemo Franka
sedeti v bani mrtvega. Pokli-
cani zdravnik je mogel konsta-
tirati smrt, srčno kap.

Želel me je videti po treh le-
tih najinega zadnjega sviden-
ja v Lorain, toda nenadna
smrt mu je prekižala njegovo
in mojo srčno željo. Prišel sem
do njega, za trip, katerega je
pokojni France tako goreče že-
lel, ampak prišel sem k njego-
vemu pogrebu.

V sredo, 26. septembra, smo
peljali blagega moža in očeta
v spremstvu nebrojnih njego-
vih prijateljev v pregodnji
grob. Težko smo se ločili, toda
drugača izhoda ni bilo.

Pokojnik zapušča žalujočo
soprogo Elo, sina Joškota in
tri hčerke — Elico, Franko in
Reziko ter dve omoženi sestri.

Kot gostilničar dolgo vrsto
let, je bil čislán in priljubljen
od slednjega, kdor ga je po-
znal. Blagi mož je bil pripravl-
jen storiti za svojega rojaka
vse, kar je bilo v njegovi mo-
či. Iskren soproj in oče svoje
čislane družine, katerega bodo
težko pogrešali. Izrekam jim
naše najgloblje sožalje.

Doma je bil iz Iga pod Ljub-
ljano, star 52 let. Prišel je v
Ameriko kot mladenič in bi-
val ves čas v Lorain, Ohio kot
gostilničar, kjer si je pridobil
nebroj prijateljev naše in dru-
ge narodnosti. Pogreb je bil
veličasten. Dolga vrsta avto-
mobilov, polnih prijateljev ga
je spremljalo na pokopališče in
mu darovalo krasne vence sve-
žih cvetlic v znamenje sožalja
in prijateljstva.

Predno sem se poslovil od
mojih dragih ostalih Justino-
vih, sem se v družbi prijate-
ljev peljal še enkrat nazaj po-
gledat Francetov grob. Pri tej
priliki smo vzeli tudi par slik

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v do-
movino. Kdor ga hoče
naročiti za svoje sorod-
nike ali prijatelje, to
lahko stori. Naročnina
za stari kraj stane \$7.
V Italijo lista ne pošiljamo.

groba, katere bom dobil, u-
pam kmalu, od prijateljev po-
šti kot spomin. Potem sva
ponovno šla z Mrs. Justin na
grob njenega blagega moža. Ta
ločitev je bila najtežja mo-
jega življenja. Več o tem ne bom
pisal. (Prijatelj in čitalec sodi
sam).

Poslovil sem se od dragih
Justinovih solzni hoči z obljub-
bo, da bom ob prvi dani mi
priliki obiskal njih in grob
mojega iskrenega pokojnega
prijatelja Franceta Justina.

Ob tej priliki sem obiskal v
Clevelandu Mr. A. Trbova,
Miss Lovše, znano in priljub-
ljeno pevko, katere poje dol-
go vrsto let za gramofonske
plošče, znano družino Malin-
šek, itd. Povsod sem bil prijaz-
no sprejet in postrežen, za kar
izrekam vsem skupaj mojo le-
po hvalo. Če bom imel kdaj
priliko povrtni, bodite uver-
jeni, bom storil to.

V sredo 3. oktobra pa je pre-
minul v Johnstown, Pa. dobro
znani rojak Hreščak, večletni
tukajšnji rojak in sodruknik
na društvenem polju. Tudi
njega sem bil obiskal na mrt-
vaškem odru. Njegova žalu-
joča žena mi je izpovedala, da
je bil dober prijatelj s pokoj-
nim Fr. Justinom. Spoznala
sta se pred leti na konvenciji
J. S. K. J., vendar ni bil ob-
veščen o smrti Justina, kajti
bil je jako slaboten nekaj dni
pred smrtjo in njegova žena
mu radi tega ni hotela povedati
tu te žalostne novice. Njegov
sin je umrl to poletje. Očeta
in sina je izgubila znana in
priljubljena družina. Hud uda-
rec za soprogo in družino. Bo-
di vam izročeno naše globoko
sožalje!

Spavajte mirno, draga pri-
jatelja, dokler se ne snidemo
nad zvezdami.

Ivan Pajk.

Del Rio, Texas.

Cenjeno uredništvo Glas Na-
roda: — Priloženo vam pošil-
jam ček za \$6.25. Šest dolar-
jev je za zaostalo naročnino,
petindvajset centov pa za
Blaznikovo pratiko, ki mi jo
pošljite, ko jih boste dobili.

Začasno se nahajam v tem
mestu in sicer v Roswell hote-
lu. Tukaj je najboljši zdrav-

VABILO NA VESELICO!

SLOVENSKI DOM, Inc.
v Little Falls, N. Y.

priređi

VESELICO

V SOBOTO, DNE 13. OKT.

(Začetek ob 8, uri zvečer.)

Vstopnina za vse odrasle 25c.

Otroci prosti.

IGRA SLOV. ORKESTER

Uljudno se vabi vse tukajšnje
Slovence, kot tudi iz vseh bli-
žnjih naselbin, da se po možno-
sti udeležite te prireditve. Za
zabavo in dobro postrežbo bo
preskrbljeno.

Na svidenje 13. oktobra zvečer.

Frank Masle

nik, kar sem jih srečal v življe-
njun. V sedmih dneh ozdravi
skoro vsakega človeka. Vsak
dan napravi pet ali deset ope-
racij, ki jih je pa lahko pre-
stati. Jaz sem bil samo dva dni
v postelji, zdaj pa že lahko
hodim. Revmatizem je izginil
iz telesa, z njim pa seveda tu-
di osemsto dolarjev, katere
sem potrošil za vožnjo, zdrav-
nika, zdravnika, hrano, stanova-
nje itd. Tukaj je vsepolno bol-
nikov vsakovrstnih narodno-
sti. Tukaj so bolniki v starosti
od 35 do 85 let. Jaz sem dva-
najst let slabel in težko hodil,
sedaj se pa počutim povsem
prerujenega.

Jaz imam svoj dom v Hayes,
South Dakota, kjer je bilo za
nas to poletje strašno slabo.
Kar je zraslo na tisoč akrov
veliki farmi, bi lahko v enem
dnevu ena sama krava poj-
edla.

Lep pozdrav vsem rojakom
široj Amerike. Hvala upravi
Glasa Naroda, ker me je tako
dolgo čakala.

Ko se spet oglašim, bom
dva tisoč milj severno od tu-
kaj, kjer sta veter in mrz do-
ma.

Clemens Hlebanja.

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAI NAM
NAKRATKO NA DOPISNICI
SPOROČE SLOVENSKE NOVI-
CE IZ NASELBINE.

Rojak Andrew Kracker, star
31 let, je delal v Fisher Body
Co. v Clevelandu. Ko je hotel
stopiti na poulično karo, se je
pripetila nenavadna nesreča,
v kateri je Kracker izgubil
življenje. Sprevodnik je nam-
reč prehitro zaprl vrata in Kr-
cker je padel pod karo, katerega
je vlekla tri bloke, predno
se je ustavila. Predno pa je bi-
no nesrečnega rojaka mogoče
potegniti izpod kolesja, je pre-
teklo najmanj 20 minut, v ka-
terem času je izgubil mnogo
krvi. Odpeljan je bil v East
End bolnico, kjer je poškod-
bam podlegel. Pokojni je bil
doma iz Kočevja ter se je v
Ameriki nahajal 14 let. Naj-
prvo je bival v Willock, Pa.,
odkoder je prišel v Cleveland
pred 9 leti.

— 24-letni Frank Podrižnik,

sin slovenske družine v Mil-
waukee, se je kot mehanik ude-
ležil avtomobilskih dirk v
Chippewa Falls, Wis. Njegovo
delo je bilo popraviti takoj
eventualne manjše defekte na
avtomobilih dirkačev. Pri tem
delu ga je doletela nesreča, da
se je eden izmed dirkačev, ki
je vozil preblizu varnostne zo-
ne zaletel vanj, pri čemer je
Frank dobil težje notranje in
zunanje poškodbe. Zlomljeno
ima vratno kost na desni strani
in pobit je močno tudi po
glavi. Prepeljan je bil v St. Jo-
seph bolnico, zdaj se pa zdravi
doma. Frank je najstarejši
v družini. Ima še tri mlajše
brate in eno sestro.

— To sem ti hotela poveda-
ti, Zgaga, la boš vedel, da sem
tudi jaz romantična, da se za-
nimam za romane in da vem,
kako gre taka reč.

— Kot sem že rekla, tako
moraš skomandirati, da se bo
vse zlepa razšlo in da ne bo
treba na koncu preveč jokati.
Jaz vselej jokam, ko je konec
romana. Jokam, če zaljubljen-
ca umre, predno se poročita.
Smilita se mi, ker vem, da sta
dosti lepega in dobrega zamu-
dila. Če se poročita, pa tudi jo-
kam, zato ker se mi ona smili,
če bo morala v zakonskem stan-
u toliko prestati kot sem pre-
stala že jaz.

Peter Zgaga

P I S M O.

Te dni mi je neznana roka
pisala pismo sledeče vsebine:
— Tvoja kolona se mi prav
dopade, še raje imam pa lepe
povesti in romane.

— Tisto mi najbolj ugaja,
če se imata dva rada, pa kaj
vmes pride in se nimata rada,
na koncu je pa vseeno oheet in
veselje. Če se pa na koncu po-
bijeta in postrelita, ni olajst.

— In tudi otrok ne sme biti
v romanu preveč. Otroci več-
krat vse izpridijo ali drugače
narobe naredijo. Najlepše se
mi zdi, če sta le on in ona in
če se malo pokregata, nasled-
njega dne pa hočeta drug dru-
goga pojediti do same ljubezni.

— Ona mora biti mlada in
lepa, stara okoli petintrideset
let (jaz jih bom petintrideset o
sv. Poloni), on mora biti pa
malo mlajši in bolj neumen, to
pa zato, da ga ona lahko na
spagi drži.

— Če sta oba istih let, sta
oba enako nemna, kar pa tu-
di nima dobrega konca.

— Se huje je pa, če je žena
mlada in ima starega moža. V
takšnem romanu ni nič zani-
mivega. Kaj boš zlodja, s sta-
rim dedcem?

— Le to mi ne gre v glavo,
kod se dandanes zaljubljeni
shajajo. Nič ne rečem, lep je
sestanek pomladi v prosti nar-
ravi, ko migljajo zvezdice in
ko se luča valj po nebu. Le, če
bi rose ne bilo.

— Rosa je pa res nerodna.
Sedeš v travo, da bi se malo
odpočila in kaj neznanosko le-
pega slišala, pa te koj zaze-
be gori do srea. V takšnem slu-
čaju se človek prehladi in po-
navadi v kakšnem špitalu ko-
nece vzame.

— Jaz sem pa drugačna v
takem oziru. Če ne morem fan-
ta kam povabiti, kjer se nama
ni bati prehlajenja, je bolje,
da vsak zase vzdihujeva in od-
daleč drug po drugem hrepe-
niva.

— Pa kam sem zašla! O ro-
manih sem začela pisati, pa
mi je skočila druga muha v
glavo.

— No, kaj sem že hotela re-
či? O ja, že vem.

— Tudi takih romanov je
dosti, ko se streljajo v njih.
Kolikokrat sem že čitala, da je
žena moža ustrelila, ker je za
drugimi lazil, ali ji pa ni ve-
rjeje, skuhal, ko je prišla poz-
no domov.

— To se je precej vdoma-
čilo, posebno se, ker porotniki
skoro vsako oprostite. Ampak,
kaj ji pomaga, ker je potem
takorekoč brez moža? Brez
njega je pa žalostno življenje.

— Kaj bi reva počela, če bi
ne imela moža, ki ji skuha ve-
čerjo, ji vse lepo pomije in o-
pere, vse pokomandira in olaj-
ša in razna druga huda in do-
bra dela napravi?

— Sicer pa streljanje tudi
ni civilizirano.

— Če res drugače ne moreš,
mu vrzi kakšno primerno po-
sodo v glavo. To je dosti bolj
človekoljubno in ekonomično,
kajti takoj, ko bo prišel k se-
bi, ga lahko pošlješ po novo
skledo. Običajno pa tega ni
treba, kajti posoda se le redko
kdaj ubije, ker imajo moški
premehe butice.

— To sem ti hotela poveda-
ti, Zgaga, la boš vedel, da sem
tudi jaz romantična, da se za-
nimam za romane in da vem,
kako gre taka reč.

— Kot sem že rekla, tako
moraš skomandirati, da se bo
vse zlepa razšlo in da ne bo
treba na koncu preveč jokati.
Jaz vselej jokam, ko je konec
romana. Jokam, če zaljubljen-
ca umre, predno se poročita.
Smilita se mi, ker vem, da sta
dosti lepega in dobrega zamu-
dila. Če se poročita, pa tudi jo-
kam, zato ker se mi ona smili,
če bo morala v zakonskem stan-
u toliko prestati kot sem pre-
stala že jaz.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.50 Dina. 100	Za \$ 9.25 Lir 100
\$ 5.25 Dina. 200	\$18.25 Lir 200
\$ 10.00 Dina. 300	\$34.00 Lir 300
\$12.25 Dina. 500	\$38.20 Lir 500
\$24.25 Dina. 1000	\$76.00 Lir 1000
	\$176.00 Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE
CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot sgura navedeno, bodite v dinarjih
ali lirah dovoljume se bolje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Na izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 5.75
\$10. — " " "	\$10.55
\$15. — " " "	\$15.85
\$20. — " " "	\$21.15
\$25. — " " "	\$26.45
\$30. — " " "	\$31.75

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najma nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1. —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

JAPONSKI MANEVRI

Tekom zadnjih japonskih manevrov so vrh letalci par bomb na stare zapuščene hiše.
Namen tega je bil poučiti prebivalstvo, kako se ima ravnati v slučaju bombnega napada.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

CULA

Kakšna dobričina je bila ta Hektor Laponik, fant kakor gora. Po sejalcu svojega življenja je bil podedoval zapeljivo postavo simpatičnega orjaka, sijajno zdravje in povrh še nad sto tisoč frankov letnih dohodkov. Skratka — Hektor je imel vse, kar je potrebno za srečo na tem svetu.

Ze najmanj dvajsetkrat se je hotel oženiti, toda v zadnjem hipu mu je vedno zamrla na ustih odločilna beseda, po kateri so zaman hrepenele krasne, zaljubljene oči lepih deklet in dražestnih vdov.

Hektor je hotel biti prepričan, da ga bo izvoljenka vzela samo zavoljo njega, ne glede na njegovo bogastvo. Pa poročete, da bi se bil lahko odkrižal svojih milijonov. Res, lahko bi se jih bil! Toda naš Hektor je dal prednost drugačnemu izhodu: obdržal je podedovane milijone in hotel je delati vtis razčepanega berača samo s svojo zmanjostjo.

Vsak dan je hodil iz svoje krasne vile v oguljeni, razčepani obleki siromašnega postopača. Ljudje, ki so ga srečavali in ga spoznali tako čudno oblečenega, so majali z glavami in šepetali: Zmešalo se mu je, revež! Znorel je!

Sam, čisto sam se je potikal melanholično po mestu, iskal je sorodno dušo, lepo neznanke, ki bi znala prečitati iz njegovih pogledov vroče hrepenenje po globoki, nesebični ljubezni.

Nekega aprilskega popoldne, smešno oblečen v pretesen suknjič in nemogoče kratke hlače — sama zaplata — je sedel Hektor Laponik na klopi na Elizejskih poljih in pihal dim iz pipe. Pred njegovimi išočimi očmi so vozili krasni avtomobili v Bulonjski gozdni mlade in elegantne dame, smehljajoče se v mlado jutro. Vse so se mu zdele lepe, očarljive, vredne oboževanja. Toda vse so se peljale mirno, ne da bi se znenile zanj.

Ves obupan in nesrečen je že hotel vstati in oditi domov, ko se je nenkrat ustavila pred njegovo klopico prekrasna limuzina. Čudež! Rusolasa gla-

vica se je prikazala pri okencu elegantnega avtomobila in ročica v beli rokavici je pomigala mladeniču, naj se približa.

— Končno! Torej sem le dočkal! — je pomislil naš orjak. — Temu se pravi ljubezen na prvi pogled!

Ko se je ustavil nekaj korakov od lepe neznanke, ga je premerila od pete do glave, potem je pa vzkliknila zadovoljno:

— Baš takega moža, kakor ste vi iščem že več mesecev! Veseli me, zelo me veseli, da sem vas srečala... Pridite takoj jutri ob enajstih k meni. Prepričana sem, da vam ne bo žal...

In pomolila mu je svojo vizitko: "Grofica Ksenija Petrovska, 44 bis, rue Hoche."

Hektorja je ta nepričakovana ljubeznivost tako zbegala, da redka iskrenost ga je tako osupnila, da je zaman iskal v svojem srečanju nekaj besed, ki bi mogle tolmačiti njegovo prijetno presenečenje in radost. A ko si je malo opomogel od presenečenja, ponosne limuzine z grofico ni bilo več...

Navzlic svoji bujni fantaziji in ekscentričnosti ni spadal naš lirični orjak med moške, ki se slepo vržejo v ljubavne pustolovščine. Še istega večera si je preskrbel zanesljive informacije o grofici Petrovski. Bile so zelo dobre. Vdova po kozoškem polkovniku, ki ji je zapustil lepo premoženje. Grofica je zahajala v najboljšo pariško družbo, njeno vedenje je bilo brezhibno, skratka, bila je na najboljšem glasu.

— To je prava žena, kakršno potrebujem in kakršno že tako dolgo zaman iščem! — je vzkliknil Hektor ves srečen.

In drugo jutro je pozvonil gladko obrt in brezhibno oblečen ob določeni uri v palači svoje izvoljenke.

— Ali bi mogel govoriti z gospo grofico Petrovsko?

— Gospa grofica dopoldne nikogar ne sprejema, — mu je odgovoril komornik.

— Saj me je včeraj sama povabila, naj pridem danes ob enajstih k nji.

LED IN BOLEZEN

V bolniški sobi ima led veliko vlogo. Nekateri priporočajo namestu samega ledu v vrečici zmes stolčnega ledu s koprpljevo ali laneno moko. Vrečice s takšno zmesjo se dajo bolje polagati okoli neda in hladijo bolj enakomerno.

Včasih je potrebno, da se vrečica ne položi neposredno na bolno mesto, temveč da se obesi tako nad njim, da se le rahlo dotika kože. Mehur z ledom leži lahko neposredno na koži, a bolje je, da damo vmes tenko flanelo ali kos gauze. Na koži leži potem toliko časa, da dosežemo omilitve bolečine, kar se zgodi po 15 ali 40 minutah — če to z ledom sploh lahko dosežemo. Bolnik naj bi nikoli ne zaspal z ledom na sebi. Zelo prijeten učinek ima led na glavi pri vnetju možganske mreže.

V mnogih primerih se uporablja led sugestivno. Po pljučni krvavitvi polagamo led na pr. nad vršičke ne zato, ker bi to krvavitev ustavilo, temveč zato, da se bolnik vede mirneje. Glavni namen polaganja ledu je pač ublažitev bolečin.

Advertise in "Glas Naroda"

VERSKI BOJI V NEMČIJI

BERLIN, 10. sep.

Vrenje in spori v "nemški evangelski cerkvi" kažejo, da gre "vistosmerjenje" verskega življenja tretjega carstva težje izpod rok, kakor je šlo politično vistosmerjenje. Vzrok je menda tudi v tem, da ne smatra hitlerizem verskega izenačenja za tako nujno in važno in je zato na tem polju tolerantnejši. Gotovo tudi upošteva, da so v vprašanih verskega življenja ljudje občutljivejši, ter zaradi tega ne preveč nasilno posegajo v te globine človeškega bistva. Toda navzlic temu postaja edinstvo tudi na verskem polju veliki cilj politike tretjega rajha.

Verski mir, ki se je obljubljal Nemčiji, ko je bilo napovedani vistosmerjenje evang. cerkve in je bil sklenjen tudi konkordat z Vatikanom, ki ni moglo varati nobenega pravega poznavalca smotrov hitlerjvskega pokreta. Vprašanja, ki jih je ta pokret sprožil, so posegla namreč tudi tako globoko v verske probleme Nemčije, da kipenja, ki ga je izzval na tem polju, ne bi mogli več imenovati le pritiskline nacionalno-socialističnega pokreta, temveč že novo veliko reformacijo, ki bi hotela na skupnih temeljih luteranske veroizpovedi in katoliške vere ustvariti novo vero, v kateri bi krščanska religioznost bila povezana z osnovnimi dogmami nemškega razizma.

Uspehe Nemčije v tej smeri še ni mogoče oceniti, ker noče nemška vlada priobčevati to-zadevno nobenih podatkov in je celo prepovedala razpravljanje o tem predmetu v časopisju. Vidimo pa, da se vsaj v okrilju evangelske cerkve približuje svojemu cilju. Tam je v teh dneh doseglo vrenje višek. Nemški državni škof Mueller, ki je po milosti Hitlerja postal iz neznanega vojaškega kaplana vrhovni verski vodja nemških protestantov, izvaja z veliko energijo in brez ozira na levo in desno nalogo, ki mu je bila poverjena. Samostojne

ŽENITNA PONUDBA.

Samec srednje starosti se želi seznaniti s Slovenko v starosti od 30 do 40 let v svrhu ženitve, če je mogoče z nekoliko prihranki. — A. Rudolph, R. 2, Deerbrook, Wis.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vsled naše dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zanadavljanje Vam, da hoste poceni in udobno potovati.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

nacionalna krščanska cerkev. Dokler bo nemški narod razcepjen v več konfesij, se ne more govoriti o njegovem edinstvu. Nacionalni socialistični pokret bo šel tudi temu vprašanju do dna in ga bo izvedel, če ne zlepa, pa s silo."

OSVETA IN REŠITEV

V cirkusu, ki je gostoval tedni v Solunu, bi bil "kralj strelec" kmalu plačal svojo drznost z življenjem. V cirkusu je nastopal slavni artist, znan pod imenom "Vasil, kralj strelec", s svojo družico, lepo princezo Nado. Največji uspeh sta dosegla povsod s svojim nastopom, ko strelja Vasil kot moderni Viljem tako dolgo, da nastanejo na deski obrisi krasnega telesa njegove družice Nade, ne da bi se nji kaj zgodilo. To je nevarna in težka igra, za katero je rabil Vasil papirnate naboje, ki zapuste vidno sled. Usodnega večera je streljal Vasil enako spretno, kako rjo navadi. Nenkrat se je pa razlegel pri 13. strelu krik človeške tarče. Nado se je zgrudila in kričnila: "Ranjena sem v sree". In lepo dekle je res kmalu izdihnilo. Nado je bila stara 14 let in zaljubljena je bila v svojega junaka.

Kralja strelec so aretirali, toda mož je prisegel, da ni kriv, ni pa mogel pojasniti, kako je prišel med papirnate naboje oster naboj. Vse priče

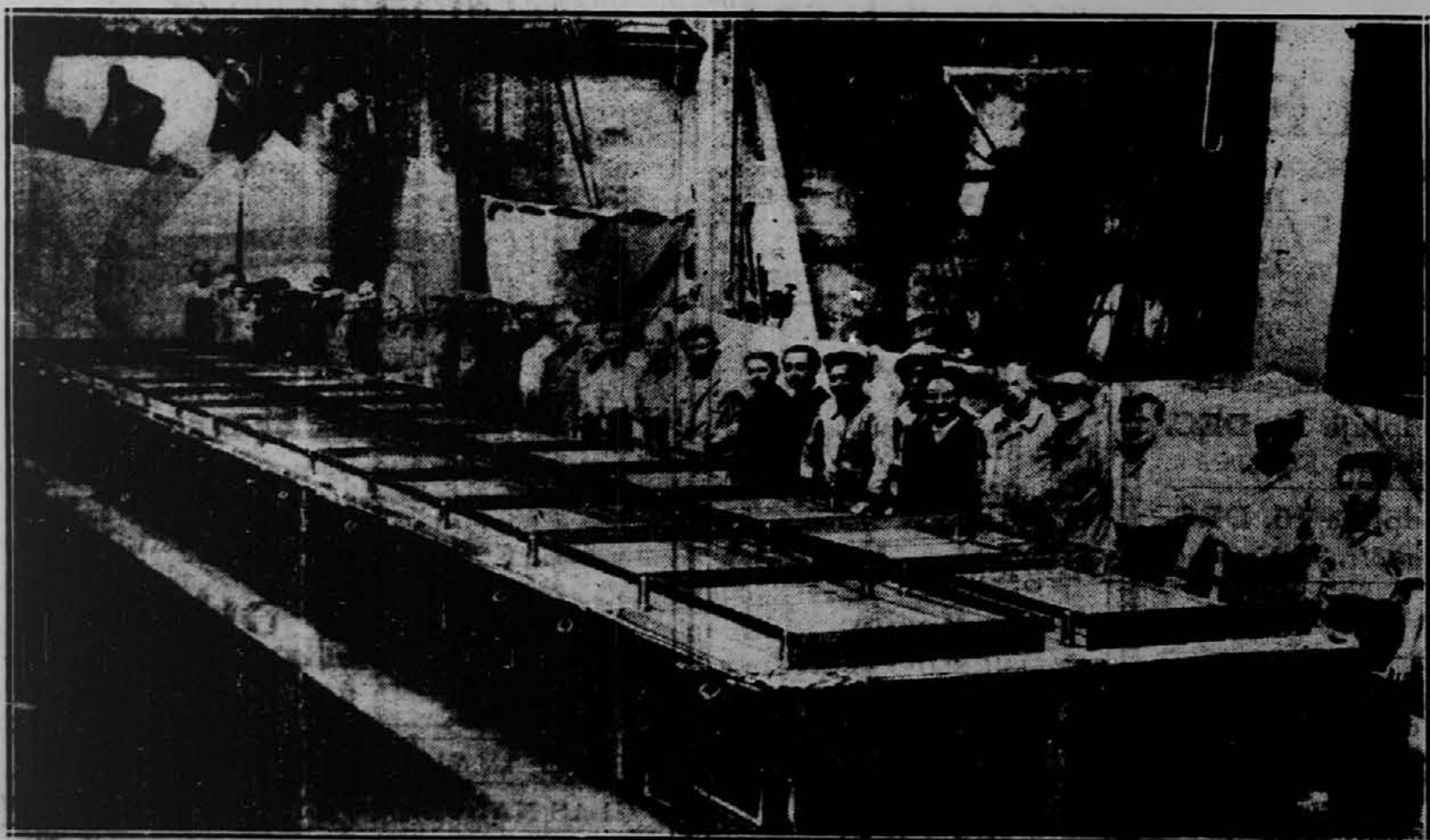
iz cirkusa so zatrjevale, da Vasil vsa leta, kar ga poznajo, nikoli ni zgrešil cilja. Clown, ki se je sam priglasil, je pa izpovedal, da sta se Nado in Vasil dan pred usodnim nastopom sprla. Vasil se je bil namreč zaljubil v lepo plesalko Rokopolosovo.

Tako je grozila obtoženeu smrtna obsodba. Naenkrat je pa prišlo pismo, ki ga je rešilo. Brat zagonetno umorjene Nade je poslal sodišču pismo, ki mu ga je bila pisala sestra na dan svoje smrti. Nesrečno zaljubljeno dekle se je hotelo posloviti od sveta, obenem pa maščevati se ljubčku. Sama mu je podtaknila oster strel in našla se je nastavila, da jo je ustrelil v sree. Tako je pismo ljubosumnega dekleta v zadnjem hipu rešilo nezvestemu ljubčku življenje.

OPIČJI JEZIK

Ameriški profesorji Hughes, Waterhouse in Garner so pravkar izdali obsežno knjigo, v kateri sporočajo javnosti rezultate svojega dolgoletnega proučevanja opičjih glasov. Posneli so opičje glasove tudi na gramofonske plošče in so prišli do zaključka, da govorijo opičje svoje jezik. Prof. Garner je zaradi proučevanja opičje govorice živel pol leta v kletki z opicami kapucinskega rodu in je odkril pomen posameznih opičjih glasov. Baže ima ta vrsta opic besedišče, ki šteje petdeset besed.

OGROMNA ELEKTRIČNA PEČ V KUHINJI NOVEGA PARNIKA "NORMANDIE"

Slika nam predstavlja ogromno električno peč, ki je bila te dni inštalirana v prostrano kuhinjo novega francoskega zastavnega parnika "NORMANDIE", kateri bo kmalu dovršen v ladjedelnici St. Nazaire. Na sliki vidite petintrideset delavcev ob strani te kolosalne peči, iz česar lahko presodite njeno dolžino. "NORMANDIE", največji parnik na svetu, bo vprizoril svojo prvo vožnjo proti New Yorku dne 29. maja 1935.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

- v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.
- Slovenski molitveniki:**
- SVETA URA
 - v platno vez 90
 - v fino usnje vez 150
 - v najfinejšo usnje vez 180
 - v najfinejšo usnje trda vez 180
 - SKRBI ZA DUŠO
 - v platno vez 90
 - v fino usnje vez 150
 - v najfinejšo usnje vez 180
 - RAJSKI GLASOVI
 - v platno vez 80
 - v usnje vez 120
 - v fino usnje vez 150
 - v najfinejšo usnje vez 180
 - KVIŠKU SRCA
 - v imitirano usnje vez 60
 - v usnje vez 80
 - v fino usnje vez 120
 - v najfinejšo usnje vez 150
 - v bel celuloz vez 120
 - NEBESA NAŠ DOM
 - v ponarejeno 1
 - v najfinejšo usnje vez 150
 - v najfinejšo usnje trda vez 160
- Hrvatski molitveniki:**
- Utjehaj starosti, fina vez 1
 - Slava Bogu, a mir ljudem fina vez 150
- Angleški molitveniki:**
- (ZA MLADINO)
 - Child's Prayerbook: v baryaste platnice vezano 30 v belo kost vezano 110
 - Come Unto Me v platnice vezano 30 v belo kost vezano 35
 - Key of Heaven fino vezano 35 v usnje vezano 70 v najfinejšo usnje vezano 120
 - (ZA ODRASLE)
 - Key of Heaven v celuloz vezano 120 v celuloz najfinejša vez 150 v fino usnje vezano 150
 - Catholic Pocket Manual: v fino usnje vezano 130
 - Ave Maria: v fino usnje vezano 140

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York, N. Y.

IZGNANCI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

52

Kati jo začudena gleda.

— Daniela!

Daniela prikima.

— Da, da — to je ona podoba.

— Ali se ne motiš?

— To boš sama takoj videla. Pojdi z menoj v tvojo sobo, da naju nikde ne moti.

Sivo skatuljo vzame s seboj, prime Kati za roko in jo vleče za seboj. Ko prideta v Katino sobo, Daniela vrata zaklene. Nato vzame s tresočimi rokami spominsko skrinjico iz skatulje in ji pokaže majhno prasko na gorenjem robu skrinjice.

— Poglej, ta praska je bila že tedaj, ko mi je gospa Lentikoff prvič pokazala spominsko skrinjico.

— Toda rekla si vendar, da je skrinjica samo shramba za podobo umrlega sina gospe Lentikoffove — tukaj pa je podoba svetnika.

Daniela vsa zbegana prikima.

— Popolnoma prav — sedaj boš takoj videla sliko njegovega sina. Kdor tega mehanizma ne pozna, te spominske skrinjice ne more odpreti.

— Ali je to spominska skrinjica?

— Da, toda markij tega ni niti vedel. Torej poglej — ta le rubin je treba zelo globoko pritisniti.

Daniela pritisne in svetniška podoba se takoj obrne okoli svoje osi in pokaže se slika kneza Dimitrija Smolenskoga.

Obe presenečeni vzklizneta, Kati začudena, da se je pokazala slika, Daniela pa, ker je na podobi zapazila nekaj posebnega. Nepremično gleda podobo mladega ruskega častnika.

Nato pa naenkrat prebledi.

— Moj Bog — kako čudno!

— Kaj pa, Daniela?

— Poglej vendar! Ves čas sem si belila glavo, na koga me spominja Štefan Kolenko. Sedaj vem — na to podobo.

Kati se skloni k sliki.

— Da — zares, imaš prav. Ta mladi častnik je mogoče mlajši brat gospoda Kolnika.

Daniela vzdihne.

— Da, nenavadno mu je podoben. Štefan se bo čudil, ko mu pokažem to sliko. Toda — sedaj si vendar prepričana, Kati, da je markij slepar. To ni nikak družinski spominek družine Salvonijev. Častnik na tej sliki nosi uniformo ruskega častnika, in ta spominska skrinjica ni bila izdelana pred več stoletji v Italiji, temveč jo je po zahtevi moža gospe Lentikoffove napravil nek ruski zlatar v letih 1910—1912. Ako vse to pomisliš, kar se je moj brat prepričal o markiju, tedaj je markij postavljen v zelo slabo luč.

Kati vzdihne.

— Brezpogojno! Toda, kaj naj sedaj napraviva, Daniela?

Daniela nekoliko pomisli, nato pa pravi naglo:

— Tukaj je treba hitro delati, Kati. Zdi se mi, da markij s tvojim četom namerava nekaj slabega. Mogoče ga je že sedaj veljalo precejšnjo vsoto denarja, kajti slučajno sem v njegovi denarnici, katero je odprl, predno je odšel, videla ček, ki je popolnoma tak, kakoršne rabi tvoj oče.

Kati si z roko potegne preko čela in pravi:

— Imaš prav, nekaj moramo napraviti. Toda kaj? Ali naj očetu vse povem?

Daniela pa odločno zmaje z glavo.

— Ne — boljše bo še malo počakati, da prej govorim še z Bozom in Štefanom. Drugače se mogoče vse pokvari. Bozo in Štefan mi bosta svetovala, kaj mi je storiti. Toda ž njima moram takoj govoriti. Še nocoj. Pomagati mi moraš, Kati, da morem iz hiše in z menoj mi moraš dati to skrinjico.

Kati ji vsa zbegana pritrdi.

— Da, da, tako bo najbolje. Materi bom povedala, da sem ti dala dopust, da moreš obiskati svojega brata. In takoj grem očeta vprašat, ako potrebuje avtomobil — drugače ga moreš ti rabiti.

— To bi bilo zelo dobro, da sem prej na mestu. Ne moreš si misliti, ker nemir je v meni. Ali ni čudno naključje in božja namera, da je prišel markij ravno v ono hišo, kjer sem jaz in je prinesel s seboj ta družinski spominek?

— Da — to je, kot čudež. Sedaj razumem, zakaj je markij tako zelo povdarjal, da tega ne smem pokazati nobenemu tujemu človeku. Imel je že svoje vzroke, da je to umetno delo skrival. Ako se ni hotel s tem družinskim spominkom postaviti pri mojem očetu, ga gotovo ne bi prinesel s seboj.

— Prav gotovo ne.

— Sedaj pa se pripravi, Daniela, medtem pa grem jaz k očetu. Skrinjico kar sedaj vzemi s seboj.

Daniela steče v svojo sobo, da se preobleče.

Kati pa gre k očetu.

— Ali še rabiš nocoj avtomobil, oče? — ga vpraša in mu položi roko okoli vratu.

Ljubeznjivo in s ponosom jo pogleda.

— Ne, Kati — zakaj?

— Daniela bi rada obiskala svojega brata in jaz ne bi rada videla, da bi pozno ponoči sama hodila peš. Ako avtomobila ne rabiš, ga more Daniela vzeti.

— Seveda — toda avtomobil je sedaj ravno na potu; markij se je z njim odpeljal v hotel. Toda vsak čas mora biti nazaj.

— Hvala, dragi oče.

32. poglavje.

Štefan in Bozo sta po delu odšla domov. Kristina je lepo pogrnila mizo in prinesla večerjo. Oba se ž njo nekoliko šalita in Kristina ju z veseljem gleda, kako jesta s slastjo.

Ravno ko posodo zopet pospravi, zazvonijo zvoncec.

Štefan naglo vstane.

— To je Daniela.

Bozo zmaje z glavo.

Takoj nato pa že vstopi Daniela s Kristino. Daniela ju — Pa je vendar le Daniela. In zdi se mi, da sem slišal, da se je avtomobil vstavil pred vrata.

Takoj nato pa že vstopi Daniela s Kristino. Daniela ju prijazno pozdravi, Kristina pa odnese posodo v kuhinjo.

Štefan prijazno odzema Daniela klobuk in suknjič. Bozo pa jo z radovednim obrazom pogleda. (Dalje prihodnj.)

SKRIVNOST LEPE INGRID

Pariski preiskovalni sodnik Benon je izdal nov nalog za aretacijo kakšnega pol tuceta ljudi v aferi, ki je že leto dni prava svetovna senzacija in ki je menda največja te vrste, kar jih je imel kdaj kakšen preiskovalni sodnik v rokah. Ta čas so znana imena kakšnih 200 krivecev, ki si po velikem delu že v zaporu. Benon je zaslusal doslej še več nego 500 prič, kasnih 1000 preiskav mora še izvršiti in je izključeno, da bi se to delo končalo že letos.

Iz tega je razvidno, kakšen obseg ima ta afeta, ki se je pred letom dni pričela na precej romantičen način. Nekega dne je izginil finski stotnik Pailonien-Pentikaen brez rusko mejo. S seboj je odnesel mobilizacijski načrt svoje domovine in svojo ljubico, neko Lidijo Stahlova. V Helsinkih pa je ostavil svojo zaročenko, lepo Ingrido Boströmovo in ta se je nezvestemu častniku in svoji tekmovalki osvetila na malo običajen način. Nekoliko dni pozneje je sama izginila na Švedsko in od tam je poslala finskiim oblastim nepričakovano izpoved. Bila je volhunka in je Pentikaena pripravila do tega, da se je sam vdal temu poslu. Njena tekmovalka je tudi spretna volhunka, ki deluje v prvi vrsti v Parizu. Nekeč jo je Ingrid tam posetila in je v njeni sobi opazila model najnovejše francoske strojnice, pravega čuda tehnične popolnosti in precizije. Model je izginil iz državnih delavnice v Chatelleraultu in ta tatvina je učinkovala take da je Francija ustavila nadaljnje izdelovanje tega "mnogo obetajočega" orožja.

Finske oblasti so nemudoma obvestile francoske oblasti, ki so prav tako nemudoma izvršile preiskavo. Lidija Stahlova je bila zopet v Parizu in je prišla kot prva žrtev Ingridinega maščevanja v zapor, za njo pa so aretirali člana za članom obsežne volhunske organizacije, kakršne menda še ni bilo na svetu. Ta organizacija se imenuje Rdeča pomožna služba in je nje namen, da stiče po vsem svetu za vojaškimi novotami, za organizacijami proti komunizmu in pripravlja komunizmu teren. Komu rabi to stikanje v prvi vrsti, je jasno, še bolj zanimivo pa je dejstvo, da so se volhunskega delovanja te povsem komunistične organizacije posluževale razne meščanske države, ki se čutijo prešibke, da bi same organizirale protivno volhunske službo.

ČE STE NAMENJENI V

JUGOSLAVIJO

POTUJTE POPOLNOMA UDOBNO PREKO HAVRE NA OGROMNIH FRENCH LINE EKSPRESNIH PARNIKIH:

"ILE de FRANCE"

20. Okt. — 10. Nov. — 29. Dec.

MITRA VOŽNJA — IZBORNA POSTREŽBA — KRASNE KABINE V TRETJEM RAZREDU ZA DVE IN ŠTIRI OSEBE

Svetovno slavna francoska kuhinja. — Brezplačno vino z obedi.

VAŠA PRILJAGA POTUJE Z VAMI DO ČILJA

Za nadaljna navodila in karte pišite na —

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th St., New York City

"PARIS"

24. Nov. — 15. Dec.

MITRA VOŽNJA — IZBORNA POSTREŽBA — KRASNE KABINE V TRETJEM RAZREDU ZA DVE IN ŠTIRI OSEBE

Svetovno slavna francoska kuhinja. — Brezplačno vino z obedi.

VAŠA PRILJAGA POTUJE Z VAMI DO ČILJA

Za nadaljna navodila in karte pišite na —

LEO ZAKRAJSEK
GENERAL TRAVEL SERVICE, Inc.
302 East 72nd St., New York City

French Line

Pariska sekcija Rdeče pomožne službe se je imenovala M. O. P. R., in kdo je vse bil v nje, je spravila akcijsko francoskih oblasti v začudenje vsega sveta kmalu na dan. Lidija Stahlova ni bila prava voditeljica te sekcije, nje naloga je bila ta, da s svojo lepoto privabi k sodelovanju častnike in inženirje, ki bi se dali s pridom uporabiti. Prva organizatorica pa je bila njena svakinja Ljudmila, ki je imela baje naravnost demonski vpliv na svoje sodelavce.

Nekoliko teh sodelavcev smo navedli ob priliki prvih aretacij. Nekateri med njimi so ulegli pravico odskriti, tako neki Willy, Pirk ali Vilk, Rus Bernstein, Romun Brekowitz, poročnik Radschetzky in Mockovic. Da-li so to njih prava imena, ni znano, kajti nekateri so nastopili pod različnimi imeni. Radschetzky je užival v latinski četrti precejšen glas kot znanstvenik. Ujel pa so njegovega naslednika v organizaciji, nekega ameriškega letalca Switza in njegovo ženo, ki sta izpovedala baje senzacionalne stvari. Switz je pred prihodom v Pariz živel v London in se je bavil z nekimi svojimi izumi. Ko je izginil od tam na vrat na nos, so agenti angleške oficijelne volhunske službe (Intelligence Service) odkrili v njegovem stanovanju ključ za neko tajno pisavo, ki bo preiskavam še v veliko pomoč.

Posebno senzacijo je zbudila aretacija ugledne francoske osebnosti, inž. Aubryja: vodje vojaške pisarne za razstreliva, viteza Častne legije! Predaval je tudi na Francoskem kolegiju in baš v omarah njegove predavalnice so odkrili dokumente in načrte, ki jih je vzel iz svoje uradne sobe. Z njim so aretirali njegovega so-

delavca, bivšega Rumuna Richa, ki je od države prejel 15 tisoč frankov, da bi mogel nadaljevati svoje kemične študije in je deloval pred vsem v laboratorijih za strupene pline. Potem je tu še en znanstvenik, o katerem ne bi bil nihče pričakoval, da ga bodo izsledili v takšni družbi: to je bil intinim prijatelj Lidije Stahlove, profesor lingvistike in prevajalec šifriranih pism v mor-nariškem ministertvu, Robin. Največjo pozornost pa je zbudila aretacija nadpolkovnika Dumoulina, profesorja na vojni akademiji in izdajatelja vojaške revije. O njem pravijo, da je za svoje usluge prejemal od Rdeče pomožne službe mesečno 5000 frankov.

O mnogih drugih aretacijah ni prišlo v javnost nič točnejšega, pač pa vedno poučeni ljudje povedati, da so tatvine načrtov proti značnim napadom in modelov novih letal za Francijo pravi udarec. Preiskava se z vso vnemo nadaljuje, in jo usmerja posebna komisija, ki so ji člani predsednik Lebrun, Doumergue, Petin, Cheron, šef pariske policije in vodja francoske protivolhunske centrale. Iz vsega tega je razvidno, da tako na veliko zasnovane volhunske akcije reš še ni bilo na svetu. Razvidno pa je za pametne možgane se dvoje: prvič, da je vsaka špijunska organizacija, pa naj si bo še tako močno in skrbno zasnovana, obsojena končno v to, da jo razkrinkajo; drugič, da je absolutno brez pomena skrivati izume in načrte vojaškega značaja, kajti ni sile, da bi špijanskim akcijam preprečila pot do njih.

Ana Trul ubila sina iz pohlepa po denarju.

Strašen umor v Karloven, kjer je Ana Trul s pomočjo svoje hčerke Adele umorila svojega sina Vilima, še vedno razburja Karlovcane. Njeni sosed in njen drugi sin Izidor trdijo, da je storila to iz pohlepa po sinovem premoženju. Slo ji je baje za to, da bi imela hči večjo doto.

Cena

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING
NEWS

10. oktobra:	Manhattan v Havre	7. novembra:	Manhattan v Havre
11. oktobra:	Hamburg v Hamburg	9. novembra:	Bremen v Bremen
12. oktobra:	Berengaria v Cherbourg	10. novembra:	Aquitania v Cherbourg
13. oktobra:	Lafayette v Havr	11. novembra:	Rea v Genoa
14. oktobra:	Rea v Genoa	12. novembra:	Veendam v Cherbourg
15. oktobra:	Veendam v Cherbourg	13. novembra:	Statendam v Havre
16. oktobra:	Statendam v Havre	14. novembra:	Statendam v Havre
17. oktobra:	Statendam v Havre	15. novembra:	Statendam v Havre
18. oktobra:	Statendam v Havre	16. novembra:	Statendam v Havre
19. oktobra:	Statendam v Havre	17. novembra:	Statendam v Havre
20. oktobra:	Statendam v Havre	18. novembra:	Statendam v Havre
21. oktobra:	Statendam v Havre	19. novembra:	Statendam v Havre
22. oktobra:	Statendam v Havre	20. novembra:	Statendam v Havre
23. oktobra:	Statendam v Havre	21. novembra:	Statendam v Havre
24. oktobra:	Statendam v Havre	22. novembra:	Statendam v Havre
25. oktobra:	Statendam v Havre	23. novembra:	Statendam v Havre
26. oktobra:	Statendam v Havre	24. novembra:	Statendam v Havre
27. oktobra:	Statendam v Havre	25. novembra:	Statendam v Havre
28. oktobra:	Statendam v Havre	26. novembra:	Statendam v Havre
29. oktobra:	Statendam v Havre	27. novembra:	Statendam v Havre
30. oktobra:	Statendam v Havre	28. novembra:	Statendam v Havre
31. oktobra:	Statendam v Havre	29. novembra:	Statendam v Havre
1. novembra:	Statendam v Havre	30. novembra:	Statendam v Havre
2. novembra:	Statendam v Havre	1. decembra:	Statendam v Havre
3. novembra:	Statendam v Havre	2. decembra:	Statendam v Havre
4. novembra:	Statendam v Havre	3. decembra:	Statendam v Havre
5. novembra:	Statendam v Havre	4. decembra:	Statendam v Havre
6. novembra:	Statendam v Havre	5. decembra:	Statendam v Havre
7. novembra:	Statendam v Havre	6. decembra:	Statendam v Havre
8. novembra:	Statendam v Havre	7. decembra:	Statendam v Havre
9. novembra:	Statendam v Havre	8. decembra:	Statendam v Havre
10. novembra:	Statendam v Havre	9. decembra:	Statendam v Havre
11. novembra:	Statendam v Havre	10. decembra:	Statendam v Havre
12. novembra:	Statendam v Havre	11. decembra:	Statendam v Havre
13. novembra:	Statendam v Havre	12. decembra:	Statendam v Havre
14. novembra:	Statendam v Havre	13. decembra:	Statendam v Havre
15. novembra:	Statendam v Havre	14. decembra:	Statendam v Havre
16. novembra:	Statendam v Havre	15. decembra:	Statendam v Havre
17. novembra:	Statendam v Havre	16. decembra:	Statendam v Havre
18. novembra:	Statendam v Havre	17. decembra:	Statendam v Havre
19. novembra:	Statendam v Havre	18. decembra:	Statendam v Havre
20. novembra:	Statendam v Havre	19. decembra:	Statendam v Havre
21. novembra:	Statendam v Havre	20. decembra:	Statendam v Havre
22. novembra:	Statendam v Havre	21. decembra:	Statendam v Havre
23. novembra:	Statendam v Havre	22. decembra:	Statendam v Havre
24. novembra:	Statendam v Havre	23. decembra:	Statendam v Havre
25. novembra:	Statendam v Havre	24. decembra:	Statendam v Havre
26. novembra:	Statendam v Havre	25. decembra:	Statendam v Havre
27. novembra:	Statendam v Havre	26. decembra:	Statendam v Havre
28. novembra:	Statendam v Havre	27. decembra:	Statendam v Havre
29. novembra:	Statendam v Havre	28. decembra:	Statendam v Havre
30. novembra:	Statendam v Havre	29. decembra:	Statendam v Havre
31. novembra:	Statendam v Havre	30. decembra:	Statendam v Havre

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASNO PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA

VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"